

KOŚCIÓŁ POD WEZWANIEM ŚW. JAKUBA W WARSZAWIE

Opracował: M. Portka

Jest jedyną gotycką świątynią w Warszawie, która dotrwała do naszych czasów w niemal nienaruszonym stanie. Czytelne są do dziś szesnastowieczne detale architektoniczne.

HISTORIA KOŚCIOŁA

W 1223 r. rycerz Krystyn „de Chrosna” przekazał biskupowi pruskiemu Chrystianowi wieś Tarchomin na cele misyjne. Tarchomin staje się siedzibą rozległej parafii i miejscem przewozu przez rzekę. Dokładna data powstania parafii nie jest ustalona.

Kościół zbudowano na niewielkim sztucznie usypanym wzgórku, aby zabezpieczyć go przed wylewem nieopodal płynącej Wisły. Budowę rozpoczęto w ostatnim dziesięcioleciu XV wieku za życia wojewody, który zmarł w 1500 r. Była to świątynia jednonawowa z węższym i niższym prezbiterium skierowanym na południowy wschód, zbudowana z cegły w stylu nadwiślańskiego gotyku. Konsekwował go w 1583 r. bp płocki Piotr Dunin Wolski.

W początku XVII wieku Tarchomin przejęła rodzina Zaliwskich. W czasie najazdu szwedzkiego kościół został ograbiony i do tej pory niszczał.

Okoliczne wsie opustoszały, zaś właściciele Tarchomina często się zmieniali. W 1694 r. Tarchomin przeszedł na własność Bartłomieja Siekierki, a w początkach XVIII w. został zakupiony przez rodzinę Ossolińskich, która w 1720 r. rozpoczęła restaurację i rozbudowę świątyni. Do 1730 r. wybudowano nową zakrystię, skarbiec przy prezbiterium i kruchtę od frontu. Kościół wzmocniono 12 skarpami, otynkowano i pokryto nowym dachem. Uporządkowano cmentarz przykościelny, wzniesiono budynki kostnicy i dzwonnicy, które wbudowano w mur otaczający cmentarz. Zaś we wnętrzu kościoła zbudowano nowy drewniany chór muzyczny i położono nowe stropy, ołtarz główny z tabernaculum, dwa ołtarze boczne, zaś po 1730 r. nową ambonę, chrzcielnicę z czarnego marmuru i kryptę grobową rodziny Ossolińskich.

W 1785 r. ówczesny proboszcz ks. Franciszek Czajkowski dokładnie opisał parafię ukazując usytuowanie i położenie kościoła parafialnego. Parafia wówczas należała do diecezji płockiej, archidiaconatu pułtuskiego, dekanatu radzymińskiego, województwa mazowieckiego, ziemi i powiatu warszawskiego.

Od 1787 r. właścicielem został Stanisław Kostka Kochnowski, w 1790 r. - Tadeusz Mostkowski, a w 1842 r. tajny radca Paweł Muchanow zaś po jego śmierci majątek przejęła żona Maria.

W 1878 r. zostały w kościele zainstalowane siedmiogłosowe organy. W 1881 r. majątek kupił Władysław Kisiel- Kiślański, dzięki któremu przeprowadzono gruntowny remont kościoła i innych zabudowań. W latach 1912-1932 na zewnątrz kościoła usunięto tynk i oczyszczono cegły przywracając świątyni pierwotny wygląd. W latach 1933-1935 dokonano remontu stropów.

W 1941 r. Niemcy zrabowali dzwony, a w 1944 r. kościół poniósł straty z powodu działań wojennych. Uszkodzony dach i stropy naprawiono w 1945 r., zaś w latach 1982/83 dach pokryto miedzianą blachą.

Portyk/Portal

K

Wnęka

Gzyms

Ołtarz